

THC vagy CBD? Izgalmas jogi kérdések a French Bulldog-ügy margójára - Recenzió -

Dr. Szabó Írisz

Az Ünnepi tanulmányok a 75 éves Németh Zsolt tiszteletére című kötetben jelent meg a „THC vagy CBD? Izgalmas jogi kérdések a French Bulldog-ügy margójára” című tanulmány Karsai Krisztina szerzőségével, amely a French Bulldog üzlethelyiségben 2020. szeptember 10-én történt rendőrségi razzsiát vizsgálja a kannabidiol (CBD) - termékek jogi és büntetőjogi megítélésének szempontjából az uniós jogi szabályozásokra is kitérve.

A tanulmány egy 2019-es Németh Zsolt idézettel kezdődik, amelynek leglényegesebb része, hogy a „bűnüldözés csak a probléma felületét karcolgatja és miután hatalmas és bővülő kiterjedésű jelenség, csupán ügykezelésre jut az erejéből” és leginkább bűnügyek és gyanúsítottak létrehozásában érdekelt. Karsai Krisztina felveti a kérdést, hogy a French Bulldog üzlethelyiségben történtek mennyire felelnek meg a Németh Zsolt által felvázolt képnek.

A rendőrségi tájékoztatás szerint a French Bulldog úgy hirdette magát, hogy

Magyarországon elsőként lehet az üzletükben kannabisz virágot és marihuánát vásárolni. A BRFK nyomozói a frissen megnyitott üzlethelyiségben 4 kg kábítószer-gyanús növényi terméket foglaltak le. Később kiderült, hogy a lefoglalt növény termék tetrahidrokannabinolt (THC) tartalmaz és kábítószernek minősül. Ezenkívül 15 vásárlót mintavétel céljából előállítottak, akik közül 12 lett pozitív valamilyen kábítószerre. Ezzel szemben a French Bulldog honlapján és a közösségi médiában az volt olvasható, hogy nem marihuánát, hanem CBD termékeket reklámoztak, melynek az Európai Unióban hatályos jogszabálynak megfelelően THC tartalma maximum 0,2 százalék volt. A szerző először az uniós jogi helyzetet vizsgálta meg, hiszen ez hatással van a magyar jogalkotásra is. A kábítószerrel kapcsolatban az európai jogalkotás legfontosabb jellemzői közé tartozik, hogy a tagállamok saját hagyományaik és felfogásuk alapján kezelik a kábítószerrel kapcsolatos keresleti magatartásokat. Továbbá fontos jellemző, hogy az Unió éreztetheti hatását az egészségpolitika befolyásolásával a káros hatások mérséklésének céljából, illetve a kábítószer-kínálat szigorúan kriminalizált. A magyar büntetőjogi szabályozás összhangban van ezen követelményekkel.

A CBD-ről először is elmondható, hogy a kannabisz nem pszichoaktív alkotó eleme (a THC-val ellentétben), ugyan farmakológiai hatása van. A THC-tartalmú növények akkor esnek jelentős

MAGYAR DROGFIGYELŐ

korlátozás és tiltás alá, ha a THC-tartalom meghalad egy bizonyos koncentrációt a kifejlett növényben vagy a készítményben. A szerző érdekesnek tartja a jelenlegi uniós joghelyzet bemutatását az Európai Unió Bizottság (EUB) november 19-én hozott ítéletével kezdeni. A 2014-es francia esetben CBD-tartalmú folyadékot felhasználó elektronikus cigaretta forgalmazásáról volt szó. Megállapították ugyan, hogy a THC mértéke a vizsgált termékekben nem haladta meg a jogilag megengedett határértéket, mégis bűnösnek ítélték a forgalmazókat. Az érintett személyek fellebbezést nyújtottak be, mivel szerintük az uniós jogot sértő módon szankcionálták az esetüket. A fellebbezést elbíráló bíróság megállapította, hogy a kender „mezőgazdasági terméknek kell tekinteni, amely rendelkezés az áruk szabad mozgásán alapuló belső piacot hoz létre”. Ezt követően az EUB megvizsgálta, hogy az ilyenformán előállított CBD kábítószernek minősül-e. Az 1971-es pszichotróp anyagokról szóló ENSZ egyezmény nem tartalmazza, ám az 1961-es kábítószer-egyezmény bizonyos értelemben kiterjedhet rá, mivel a Cannabis nemzetségbe tartozó növényből vonják ki. Ám az is következik az egyezményből, hogy a virágzó ágvégződéseket nem tekintik kábítószernek, mert elhanyagolható a THC tartalma. Tehát a kannabisz termékek kábítószerként történő beazonosítását a hatóanyag-tartalom határozza meg, ez azt jelenti, hogy ha a felhasznált növények hatóanyag tartalma alacsony volt, akkor a kivont CBD nem

kábítószer. Ezt követően annak a kérdésnek az eldöntése volt soron, hogy a CBD mezőgazdasági terméknek számít-e és mivel a növény egészéből vonták ki a CBD-t, így nem minősül annak. Az EUB továbbá megállapította, hogy az anyagot a cég cseh partnerei jogszerűen állították elő és jogszerűen került piacra, tehát a CBD-termék az áruk szabad mozgásának uniós alapszabadsága alá esik. Továbbá mivel a kannabisz-növény THC-tartalma 0,2 százalék alá esik ezért feltételezhetően a közegészségre sem ártalmas. Összegezve elmondható, hogy a CBD kivonására nézve nincs egységes uniós szabályozás, azt a tagállamok maguk határozzák meg a fent leírt korlátok között.

Felmerült az a kérdés is, hogy a kendernövény -, amelyet amúgy az európai társadalomban is hosszabb ideje fogyasztanak – új élelmiszernek minősül-e, vagy sem? Új élelmiszereknek minősülnek azok, amelyek 1997. május 15. előtt nem kerültek jelentős mértékben emberi fogyasztásra az Unióban, így tehát biztonsági kockázatot rejthet a fogyasztásuk. Megállapításra került, hogy a kendernövény közvetlen részei nem minősülnek új élelmiszernek, ám a CBD 2019. január 17-től igen. Tehát a forgalomba hozatalról az uniós központi hatóság (EFSA) adja ki az engedélyt szigorúan meghatározva. Ám az Európai Bizottság 2020-ban leállította az engedélyek kiadását, mivel esetleg a CBD is kábítószernek minősülhet. Ezt a rendeletet az EUB vizsgálata oldotta fel. Mivel az uniós rendelet 2018. január 1-től hatályos ezért az az előtt a

MAGYAR DROGFIGYELŐ

tagállamokban jogszerűen forgalmazott CBD termék élvezi a közös piac jogi védelmét (a korlátozásokkal). A CBD nem számít új élelmiszernek az e-cigarettában történő felhasználáskor, sem dohányterméknek, tehát az áruk szabad mozgása és mennyiségi korlátozások tilalma vonatkozik ekként rá még most is.

A hazai joghelyzetben az alacsony THC-tartalmú kender az, amelynek légszáraz állapotú, gyökérszettől és száraktól mentes homogenizált részében a tényleges THC-tartalom nem éri el a 0,2 százalékot. Továbbá az idevonatkozó rendeletekben engedik az alacsony THC-tartalmú kender termesztését. Az ilyen kenderből előállított CBD-tartalmú készítmények a gyógyszerhatóanyagokra vagy az élelmiszerekre vonatkozó szabályozás hatálya alá esnek. Az ilyen alacsony THC-tartalmú növények magját forgalomba lehet hozni, azonban felhasználási céltól függően engedélyhez kötöttek a további, a növényekre vonatkozó tevékenységek. A French Bulldog-ügyre visszatérve a szerző azt írja, hogy „nyilvánvalóan fogyasztási forgalomba hozatalról lehet szó, így – a rendelkezésre álló információk alapján - a virágzat esetében a kendernövény származékainak forgalomba hozatalát kell vizsgálni”. Ahogy fentebb olvasható tehát az alacsony THC-tartalmú kendernövény virágzata nem kábítószer, így az engedély nélküli tevékenység nem rendelhető a Btk. tényállásai alá. Tehát ezekre a termékekre a fogyasztási célt tekintetbe véve az élelmiszerekre

(táplálékkiegészítőkre) vonatkozó szabályok tartoznak. Feltételezhető, hogy az uniós hatósági engedély a forgalmazásra nem volt meg, mivel ahogy fentebb szerepel az engedélyezi eljárásokat leállították 2020 novemberéig. Az étrend-kiegészítőkre vonatkozó szabályoknak megfelelően bejelentési kötelezettség van az OGYÉI felé, legkésőbb a termék forgalomba hozatalának a napján. Az engedély nélkül forgalomba hozott termék élelmiszerlánc-felügyeleti bírság kiszabásával jár, amelyet a forgalmazó vállalkozóval vagy a vállalkozással szemben szabnak ki és szabálysértésnek minősül, tehát nem büntetőjogi felelősségű az új élelmiszerek engedély nélküli forgalmazása.

A szerző úgy konkludálja, hogy a fentiek alapján az ügyben szereplő termékek forgalmazása nem tartozik a kábítószer-kereskedelem alá. Elképzelhetőnek tartja azonban, hogy magas THC-tartalmú termékeket kívántak forgalmazni az érintett személyek, amelyet szabályszerűnek álcáztak, de akkor olyan termékeket kellett volna, hogy a hatóság lefoglaljon, amely erre enged következtetni. Az is előfordulhat, hogy az érintettek nem voltak tisztában azzal, hogy mekkora a termékek THC tartalma, de ez esetben sem történhet kábítószer-kereskedem miatti felelősségre vonás.

A zárszóban a szerző hangsúlyozza, hogy nincs további információ a büntetőeljárással kapcsolatban és furcsállja, hogy nem jelent meg további nyilatkozat, cáfolat vagy magyarázat a

MAGYAR DROGFIGYELŐ

French Bulldog részéről. Németh Zsolt szavaihoz visszatérve úgy látja, hogy azok pontosan illeszkednek a történetekre, hiszen a valószínűsíthetően legális forgalomba hozatal a nyilvánosság előtt illegálisként lett feltüntetve. A hatóság részéről a tájékozatlanság nem eredményezheti a helytelen eljárást és „gyanúsítottak produkálását”. A szerző végezetül bízik benne, hogy az ügy nemsokára letisztul és nem Németh Zsolt szavainak igazat adva járnak el az ügyben.

Irodalom

Karsai, K. (2021). THC vagy CBD? Izzalmas jogi kérdések a French Bulldog-ügy margójára. Ünnepi tanulmányok a 75 éves Németh Zsolt tiszteletére 255-267 old.